

UVEREJNENÉ: 7.11.2012

SME web: Fajčenie a alkohol sú neresti žiakov

Posledné prieskumy medzinárodne uznávanej štúdie ukázali, že základné školy v košickej župe získali viacero negatívnych prvenstiev.

KOŠICE. Žiaci základných škôl siahajú po fľaši, cigaretách a šikanujú sa, upozorňuje medzinárodná štúdia HBSC na pomery v Košickom kraji.

Jej cieľom je monitorovať zdravie a so zdravím súvisiace správanie školákov. Vychádza pritom z údajov z rokov 2009/2010.

Vypuklým problémom je pravidelné fajčenie. „V skupine 15-ročných školákov v Košickom kraji fajčí raz týždenne 31 percent chlapcov, zatiaľ čo v bratislavskom kraji je to len 12 percent chlapcov,“ upozorňuje jedna z riešiteľiek prieskumu Zuzana Dankulincová z Ústavu verejného zdravotníctva Lekárskej fakulty Univerzity P.J. Šafárika.

Po alkohole siaha v pravidelných intervaloch v Košickom kraji 31 percent 15-ročných chlapcov. V Bratislavskom kraji je to o 13 percent menej.

Fajčenie a pitie u mladých je dôsledkom snahy zaradiť sa do partie, myslí si detská psychologička a vedúca Linky detskej dôvery Dana Lovašová. Tlaku väčšiny odolajú deti, ktoré majú záujmy ako šport. „Väčšina to však nedokáže. Ak chcú mať sociálne väzby, musia sa podriadiť zvykom skupiny.“

Dvojnásobne viac šikany

Na základných školách sa vzráha aj šikanovanie. Desať percent chlapcov z košickej župy vo veku 13 a 15 rokov odpovedalo, že sa stali obeťami šikany.

Za chrbtom ostali ďalšie krajské samosprávy ako žilinská, trenčianska či trnavská. Najvyšší výskyt obetí šikanovania bol zhodne u chlapcov a dievčat v Bratislavskom kraji.

Ďalšia riešiteľka prieskumu Mária Sarková vystríha pred nárastom šikanovaných detí v posledných rokoch.

„Podľa štúdie z roku 2005 neboli 11-roční chlapci veľmi aktívni pri šikane. Posledné zistenia však ukázali v rovnakej kategórii dvojnásobný nárast detí, ktoré sa šikany vo všetkých formách zúčastňujú.“

Sarková hovorí aj o vzrastajúcom trende takzvanej cyberšikany, teda šikanovania cez SMS a internet.

Moderná cyberšikana

Moderná forma šikanovania je podľa Lovašovej pre žiakov stresujúcejšia ako bežné formy.

„Klasické šikanovanie ostáva medzi ľuďmi v úzkom kruhu. Pri cyberšikane dieťa očakáva, že sa o tom dozvie široké okolie, a to je pre neho výrazne väčší stresový faktor. Cyberšikana je najmä psychickým týraním.“

Psychologička zo skúseností z linky usudzuje, že chlapci sa orientujú na fyzické formy šikany, u dievčat prevláda slovné ponižovanie.

Za regionálnymi rozdielmi medzi bratislavskou a košickou župou vidí doktorka Lovašová najmä ekonomické hľadisko.

„Východ je v porovnaní so západom chudobnejší, z čoho plynú aj časté existenčné problémy.

Na nich sa potom viaže kríza v rodine, ktorá sa odráža najmä na deťoch a ich správaní.“

Internet ako útočisko

Internet je pre mladých priestorom na šikanovanie, zároveň na ňom hľadajú pomoc. Linku detskej dôvery kontaktuje prostredníctvom siete stále viac detí. Z tohto dôvodu zriadili na linke e-mailový a skype kontakt.

Internetovú komunikáciu spustila linka pred dvomi rokmi. Za tento rok sa počet detí, ktoré cez internet vyhľadali pomoc, zdvojnásobil.

Výskumu HBSC sa zúčastnilo náhodne vybraných 108 základných škôl a osemročných gymnázií z celého Slovenska. Celkovo na otázky odpovedalo vyše 8000 chlapcov a dievčat vo veku 11,13 a 15 rokov.

Národnú štúdiu HBSC vypracúva slovenský národný tím zložený najmä z odborníkov košickej lekárskej fakulty a košického regionálneho úradu verejného zdravotníctva.

Neduhy školákov monitoruje medzinárodná štúdia.
Foto: ilustračné - Judita Čermáková